

*Handläggare:
Eric Paulson*

Yttrande över revisionsrapport 38/2004 Jämförelser av akutsjukhusens kostnads- och produktivitetsutveckling 2003

Ärendet

Landstingsrevisorerna har till Landstingsstyrelsen överlämnat rapporten ”Jämförelser av akutsjukhusens kostnads- och produktivitetsutveckling 2003” för yttrande.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen förslås besluta

att överlämna yttrande enligt detta tjänsteutlåtande.

Inledning

Landstingets revisionskontor har under de senaste åren vid flera tillfällen granskat kostnads- och produktivitetsutvecklingen för landstingsägda akutsjukhus. Revisionsrapporterna har även belyst frågan om hur resultat från jämförelser kan användas vid styrning och uppföljning av landstingets verksamheter på olika nivåer. Skrivelserna har också innehållit rekommendationer om fortsatt utvecklingsarbete av de bakomliggande informationssystemen.

Revisorernas granskning har fortsatt under 2004. I den senaste rapporten (38/2004) redovisas utvecklingen av kostnader och produktivitet för landstingsdrivna akutsjukhus under åren 1998-2003 med tonvikt på förhållandena år 2003. Presenterade resultat bygger på den självkostnadsredovisning som har genomförts av sjukhusen i samverkan med avdelningen för vårdersättningar inom landstingsstyrelsens förvaltning.

Av rapportens sammanfattning framgår också att ”Ett fokus har varit att granska hur möjligheterna till jämförelser tas till vara i organisationen i arbetet med styrning och uppföljning samt hur instrument och metoder för att stödja detta används och utvecklas.”.

Landstingsrevisorernas rapport 38/2004 har överlämnats till landstingsstyrelsen för yttrande. Enligt bifogat missiv efterfrågar revisorerna särskilt synpunkter avseende:

- Effektivitetsinriktat arbete genom jämförelser och benchmarking inom och mellan sjukhusen

- Säkerställa och utveckla självkostnadsredovisningens likformighet och precision
- Utveckla och se över systemet med fastställande av individuella DRG-priser

Förvaltningens synpunkter

Landstingsstyrelsens förvaltning har med intresse tagit del av revisionsrapporten. Förvaltningen delar helt revisorernas uppfattning att ekonomi och produktivitet är två viktiga områden för uppföljning och att det också är väsentligt att resultaten tas tillvara på olika nivåer i organisationen för att utveckla verksamheten.

Det är angeläget att fortsätta utvecklingsarbetet med inriktning på produktivitets- och effektivitetsfrågor. Målsättningen från förvaltningen är att höja ambitionsnivån när det gäller uppföljning avseende ekonomi, personal, verksamhetstal, produktivitet och kvalitet för den landstingsägda verksamheten. Det är också angeläget med en fortsatt utveckling av formerna för ägarstyrning.

Inom landstingsstyrelsens förvaltning bedrivs redan utvecklingsarbete inom samtliga de områden som har tagits upp i revisionsrapporten. En betydande del av utvecklingsarbetet sker i projektform i samverkan med de olika verksamheterna. Det är av stor vikt att verksamheterna ges möjlighet att påverka hur uppföljning och styrning utformas.

Ett projekt om produktivitetSUPPFÖLJNING i samband med årsbokslut har bedrivits under föregående år i samverkan med enheterna inom vård- och trafikområdet. Enligt plan genomfördes en första uppföljning vid ett betydande antal enheter i samband med årsbokslut 2004. De aktuella verksamheterna står för en stor del av landstingets totala omsättning. Tanken är att den genomförda uppföljningen ska vara en "lärande process" för att åstadkomma förbättringar inför tidigare beslutad uppföljning år 2005.

Resultaten från uppföljningen finns sammanställda i rapportform och har redovisats på ägarutskottets möte 2005-03-16. En viktig del av sammanställningen är de enskilda enheternas kommentarer i förvaltningsberättelserna om den egna produktivitetsutvecklingen.

En allmän synpunkt är att produktivitetSUPPFÖLJNING i sig inte ger någon direkt information om en verksamhets effektivitet. För en sådan bedömning måste produktiviteten sättas i relation till graden av måluppfyllelse, till exempel uppnådd kvalitet. Det är därför önskvärt att verksamheternas produktivitetsförändringar på sikt kan tolkas mot bakgrund av tillgängliga uppgifter om kvalitet. Det pågår redan ett antal olika aktiviteter inom landstinget för att utveckla metoder och processer för att följa upp olika aspekter på vårdens kvalitet.

Under innevarande år planerar förvaltningen att även ta fram produktivitetstal för jämförelser mellan akutsjukhusen år 2004. Denna uppföljning kommer att tillämpa samma metodik som i den aktuella revisionsrapporten. Eftersom metodiken bygger på sjukhusens självkostnadsredovisning finns nödvändiga uppgifterna inte tillgängliga redan vid årsbokslutet. Resultaten kommer därför att presenteras vid ett senare tillfälle.

Inom datalagerprojektet pågår under år 2005 aktiviteter för att få fram användbar information om arbetad tid för samtliga de verksamheter som bedrivs av landstinget. Denna information kan sedan användas i olika uppföljningar, till exempel produktivitetstal där produktion sätts i relation till arbetade tid. Några sjukhus tillämpar redan denna typ av mått i den interna uppföljningen.

Redovisningen av självkostnader håller på att utvecklas i samverkan med sjukhusen och övriga vårdproducenter. En viktig komponent i denna utveckling är projektet för patientrelaterad kostnadsredovisning (KPP). Denna typ av kostnadsredovisning ger en mer korrekt bild av olika verksamheters kostnader och ger dessutom en ökad flexibilitet när det gäller inriktningen av uppföljning.

Antalet akutsjukhus inom landstinget som kan redovisa sina kostnader enligt KPP-principen för den slutna vården ökar. Från och med år 2004 har även Danderyds sjukhus och Södersjukhuset tillgång till KPP-uppgifter. Ett motsvarande utvecklingsarbete pågår inom Norrtälje och Södertälje sjukhus.

Inom förvaltningen planeras ett fortsatt utvecklingsarbete under 2005 när det gäller verksamhetsbeskrivning (utvidgad och integrerad DRG-grupperare) samt diagnosgranskning av uppgifter som är nödvändiga för att få en korrekt DRG-gruppering.

Det är förvaltningens sammanfattande bedömning att pågående och planerade aktiviteter kommer att väsentligen förbättra möjligheterna till ägarstyrning och uppföljning av landstingets verksamhet i enlighet med de synpunkter som framförs i den aktuella revisionsrapporten.

Sören Olofsson